

Utredningen om näringslivets försörjningsberedskap

250609

Ebba Busch, energi- och näringsminister
Carl-Oskar Bohlin, minister för civilt försvar
Pär Malmberg, utredare

Ett starkt näringsliv utgör grunden för en god försörjningsberedskap

- Regeringen genomför den största upprustningen av totalförsvaret sedan kalla kriget
- En av grundpelarna i ett motståndskraftigt civilt försvar är en robust försörjningsberedskap
- Sveriges ekonomiska bas, våra företag, vårt näringsliv och vår industri är helt centrala aktörer i totalförsvaret
- Att stärka försörjningsberedskapen är ett gemensamt ansvar – och en investering i vår gemensamma trygghet

Utredningen om näringslivets försörjningsberedskap

Överlämnande av utredningens slutbetänkande
till energi- och näringsminister Ebba Busch
i närvaro av minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin

9 juni 2025

Syfte, tidslinje och organisation

- **Syfte:** Stärka Sveriges förmåga att upprätthålla en nödvändig försörjning av samhällsviktiga varor och tjänster vid fredstida krissituationer, höjd beredskap och ytterst krig
- **Tidslinje**
 - Regeringsbeslut och direktiv: 7 juni 2022
 - Delbetänkande: 24 februari 2023
 - Extra delbetänkande: 11 mars 2024
 - Tilläggsdirektiv: 18 juli 2024
- **Organisation***
 - Pär Malmberg, särskild utredare
 - Annika Holmberg, huvudsekreterare
 - Catarina Hedlund, utredningssekreterare
 - Johanna Löfman, utredningssekreterare
 - Lars Henriksson, utredningssekreterare

Tre utgångspunkter

- Det går inte att bygga upp ett försvar – varken civilt eller militärt – utan näringslivet
- Det svenska systemet med tio beredskapssektorer saknar flera viktiga samhällsfunktioner och branscher
- Samverkan mellan företag och offentliga aktörer måste stärkas och vi måste finna mer effektiva former

Tidigare delbetänkanden

- **Tillfälligt miljötillstånd för samhällsviktig verksamhet***

- Regeringen ges möjlighet att pröva miljötillstånd för samhällsviktig verksamhet i undantagsfall mm.

- **En ny beredskapssektor****

- Ny beredskapssektor för industri, bygg och handel tillskapas
- Tillväxtverket, Sveriges geologiska undersökning och Boverket utses till beredskapsmyndigheter
- Tillväxtverket utses till sektorsansvarig myndighet

En ny beredskapssektor
– för ökad försörjningsberedskap

DEL BETÄNKANDE AV
UTREDNINGEN OM
NÄRINGS LIVETS FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAP

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR
SOU 2024:19

Tillfälligt miljötillstånd för
samhällsviktig verksamhet
– för ökad försörjningsberedskap

DEL BETÄNKANDE AV
UTREDNINGEN OM
NÄRINGS LIVETS FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAP

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR
SOU 2023:11

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

Not: Utredningens förslag inom ram

* Direktiv 2022:72, delbetänkande den 24 februari 2023 (SOU 2023:11)

** Direktiv 2022:72, extra delbetänkande den 11 mars 2024 (SOU 2024:19)

Utredningen om näringslivets försörjningsberedskap (N 2022:08)

Dagens slutbetänkande

- **Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap**
 - Varor och tjänster av betydelse för samhällsviktig verksamhet*
 - Nya samverkansformer mellan företag och offentliga aktörer**
 - En modern byggnads- och reparationsberedskap**
 - Kol, olja och naturgas*
 - Ett utökat uppdrag till RISE*
- Författningsförslag
- Konsekvenser av utredningens förslag
- Författningskommentar

Nya samverkansformer,
modern byggnads- och
reparationsberedskap
– för ökad försörjningsberedskap

SLUTBETÄNKANDE AV
UTREDNINGEN OM
NÄRINGSLIVETS FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAP

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR
SOU 2025:68

Varor och tjänster av betydelse

- Viktigt att identifiera samhällsviktiga varor och tjänster
- Nya tider kräver nya arbetssätt
- Tillräcklig försörjning utgår från en ändamålsenlig försörjningsanalys
- Förändringar över tid
- Målsättningar, organisering och processer inom Nato
- Jämförelse med Finland och Norge (även fördjupning i samverkanskapitlet)

Nya samverkansformer

- Stort, brådskande behov av att utveckla samverkansformerna – inklusive tvingande lagstiftning
- Upphandling kommer fortsatt att vara huvudregeln
- Beaktandekrav om hänsyn till försörjningsberedskap tillförs upphandlingslagarna
- Ett nytt system för försörjningsberedskapsavtal – så kallade F-avtal – införs
- Nya uppgifter ges till MSB
- Rättsliga förutsättningar för att införa F-avtal finns – inklusive avseende EU-rätten
- Förutsättningarna för en ny samlad lagstiftning om försörjningsberedskap utreds

Byggnads- och reparationsberedskap

- Stort behov av en modern byggnads- och reparationsberedskap (BRB)
- Utgångspunkterna är annorlunda än för tidigare BRB
- Förslag för en modern byggnads- och reparationsberedskap
 - Ansvaret för att skapa förutsättningar ges till Boverket, Tillväxtverket och SGU
 - Ett kansli för byggnads- och reparationsberedskap inrättas på Tillväxtverket
 - Möjligheten till en förstärkningsresurs utreds av Boverket tillsammans med MSB
 - Kommuner, regioner, länsstyrelser, civilområdesansvariga länsstyrelser samt berörda beredskapsmyndigheter tillförs resurser
 - Ett maskinregister upprättas
 - Ökad personalförsörjning inklusive civilplikt utreds
- Finansiering av åtgärderna
- Boverket och SGU utses till totalförsvarsmyndigheter

Kol, olja och naturgas

- Ska utvinning av kol, olja och naturgas tillåtas vid fredstida kris, höjd beredskap eller krig?
- Små förekomster av energiråvara men de kan ha ett värde för energiberedskapen
 - Råolja på Gotland*
 - Olja från alunskiffer i Mellansverige*
- Är ett undantag för utvinning av kol, olja och naturgas en framkomlig väg eller finns andra mer realistiska alternativ?
 - Fortsatt arbete mot mer resilienta försörjningssystem*
 - En utökad lagring av drivmedel*
 - Utbyggd produktion av förnybara drivmedel i Sverige*
- Utvinning endast för kris och krig är inte ett realistiskt alternativ* och utredningen förordar att en bredare analys görs av alternativa sätt att tillgodose drivmedelsbehovet
- För att det ska vara realistiskt att kunna nyttja de inhemska tillgångarna av kol, olja och naturgas krävs att förbudet mot utvinning helt avskaffas. Regeringen bör i så fall tillsätta en utredning (i likhet med uranförbudet)

Utökat uppdrag till RISE

- RISE ges utökat samhällsuppdrag att bibehålla förmåga under kris, höjd beredskap och krig
- Uppdraget ges som ett tillägg i ägaranvisningen
- Finansiering i sker form av ett löpande anslag till RISE, samt en långsiktig finansiering av Substitutionscentrum
- Uppdrag ges till relevanta myndigheter att analysera, klargöra förenklingar i produktregelverk

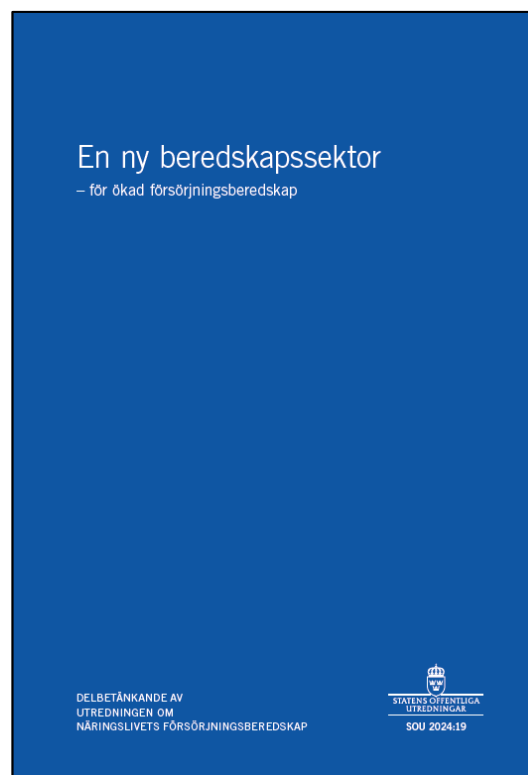
Författningsförslag

- Förordning om kansliet för byggnads- och reparationsberedskap
- Lagar om ändring i lagarna
 - om upphandling på försvars och säkerhetsområdet
 - om offentlig upphandling
 - om upphandling inom försörjningssektorerna
 - om upphandling av koncessioner
- Förordningar om ändring i förordningarna
 - om skyldighet för näringsidkare [...] att delta i totalförsvarsplaneringen
 - om förberedelser för leveranser av varor och tjänster
 - med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
 - om statliga myndigheters beredskap
 - om civilområdesansvariga länsstyrelser

Konsekvenser av utredningens förslag

- Nya samverkansformer mellan företag och offentliga aktörer
- En modern byggnads- och reparationsberedskap
- Kol, olja och naturgas
- Ett utökat uppdrag till RISE

Därmed ... överlämnar utredningen sitt slutbetänkande och utredningsuppdraget är avslutat

Utredningen om näringslivets försörjningsberedskap

250609

Ebba Busch, energi- och näringsminister
Carl-Oskar Bohlin, minister för civilt försvar
Pär Malmberg, utredare